
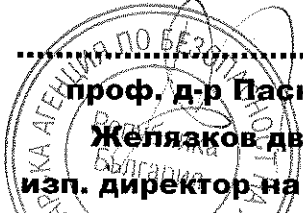

	Утвърден стандарт „БЪЛГАРИЯ“	УС 08/2019
	РЪЖЕН ХЛЯБ	Национален браншови съюз на хлебари и сладкари ..... Мариана Кукушева Председател на УС на НБСХС Утвърден с приложение № 4 на Заповед № <i>РД М-2162/04.12.19</i> УТВЪРЖДАВАМ ..... проф. д-р Паскал Желязков д-м изп. директор на БАБХ

1. ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Стандартът се отнася за Ръжен хляб, произведен от Ръжено брашно по Утвърден стандарт „България“, течна ръжена закваска, дрожди хлебопекарни (хлебна мая), сол за хранително-вкусовата промишленост, добавки (при технологична необходимост) и питейна вода, по технология посочена в Утвърдения стандарт. Предназначен е за предлагане в обекти за търговия с храни и за консумация от всички възрастови групи.

2. КЛАСИФИКАЦИЯ

2.1 Качествени показатели:
 Ръжен хляб се произвежда в едно качество

2.2. в зависимост от нетното количество:
 500 g;
 650 g;
 830 g.

3. ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ

3.1	Изисквания към суровините:
3.1.1	Ръжено брашно по Утвърден стандарт „България“, произведено от ръж не подлагана на генетични модификации.
3.1.2	Течна ръжена закваска съдържаща стартерна култура (за производство на

	ръжена закваска), брашно, вода или готова течна ръжена закваска – отговаряща на спецификация на производителя.
3.1.3	Дрожди хлебопекарни (мая за хляб) – неподлагани на генетична модификация.
3.1.4	Сол за хранително-вкусовата промишленост – отговаряща на изискванията на Наредба за за изискванията към състава и характеристиките на солта за хранителни цели.
3.1.5	Вода питейна - отговаряща на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно битови цели (обн. ДВ бр. 30 от 2001 г.).
3.1.6	Добавки в храните – при технологична необходимост, отговарящи на изискванията на Регламент (ЕО) № 1333/2008 г. относно добавките в храните: - аскорбинова киселина (Е300); - оцетна киселина (Е260); - моно- и диглецириди на мастни киселини (Е471) или техните естери (Е472).
3.1.7.	Ензими, при технологична необходимост, отговарящи на Регламент (ЕО) № 1332/2008 г.
Забележка: Не се допуска влагането на оцветители и консерванти.	
4. ЗДРАВНО – ХИГИЕННИ И КАЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ И НОРМИ	
Ръжен хляб отговаря на следните показатели и изисквания, посочени в таблицата:	
ПОКАЗАТЕЛИ	ХАРАКТЕРИСТИКИ И НОРМИ
4. 1. Органолептични	
4.1.1 Външен вид	

Форма	Овално-продълговата, запазена цялост без деформации.
Повърхност	Чиста, набрашнена с или без разрез по горната част и малки грапавини и единични пукнатини до 10 mm. Равномерна и добре изпечена горна кора. Не се допуска отделяне на кората от средината. Дебелината на горната кора е до 3 mm. Добре изпечена, непрегоряла долна кора.
4.1.2. Цвят	Тъмно кафяв, равномерен и преливащ, без прегаряния и избледняване.
4.1.3. Вкус и мирис	Приятен, ясно изразен кисело-сладък вкус, типичен за този хляб. Мирисът е характерен и специфичен за ръжен хляб. Не се допуска страничен мирис.
4.1.4. Състояние на средината: - измесване - изпичане - шупливост	Без наличие на бучки и неизмесени части от съставките, не се допускат чужди примеси. Равномерно изпечена средина. Липса на влажност на пипане след третия час от изпичането. Преобладаващо равномерна, слаба шупливост, допускат се по-големи шупли на отделни места.
4.1.5. Хрускане:	При сдъвкване да не се усеща хрускане от люспи или механични частици.
4.1.6. Чужди примеси:	Не се допускат
4.2. Физико-химични:	
4.2.1 Сухо вещество %, не по-малко от:	60
4.2.2. Влага на средината %, не повече от:	70
4.2.3. Киселинност по Нойман, в градуси:	4,0 – 6,5 допуска се увеличение на киселинността с 1 градус по Нойман за периода

	01.05- 30.09.	
4.2.4. Съдържание на сол g/100 g, от продукта, до:		1,2
4.2.5.Шупливост на средината, % не по-малко от:		40
4.2.6. Маса на една бройка, g (на третия час от изпичането):		500 650 830
4.3. ТОКСИКОЛОГИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ		
4.3.1. Съдържание на тежки метали в mg/kg - олово, до:		0,20
4.3.2 Съдържание на акриламид в µg/kg, до:		100
4.3.3. Съдържание на деоксиваленол в µg/kg, до:		500
4.3.4. Съдържание на зеараленон в µg/kg, до:		50
4.4. МИКРОБИОЛОГИЧНИ И МИКОЛОГИЧНИ		
4.4.1. Патогенни микроорганизми*	Да не се установяват	
4.4.2.Наличие на плесени	Да не се установяват	
Забележка:		
* Анализирането по показателя „Патогенни микроорганизми” се извършва само при епидемични и други специални показания и по разпореждане на контролните органи.		
5. ПРАВИЛА ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ И МЕТОДИ ЗА ИЗПИТВАНЕ:		
5.1. Вземането на проби за лабораторно изпитване от произведения Ръжен хляб се извършва съгласно Наредба № 22 за условията и реда за вземане на проби от храни (ДВ бр. 93 от 2003 г.).		
Методите за изпитване са както следва:		
5.2	Методи за изпитване	
	Показатели	В съответствие с:
5.2.1	Органолептични	БДС 3412 - 79
5.2.2	Сухо вещество	БДС 3412 - 79
5.2.3	Влага на средината	БДС 3412 - 79

5.2.4	Шупливост	БДС 3412 - 79
5.2.5	Киселинност по Нойман	БДС 3412 - 79
5.2.6	Съдържание на сол	БДС 3412 - 79
5.2.7	Токсикологични	Съгласно Наредба № 5 от 2015 г. за максимално допустимите количества на някои замърсители в храните
5.2.8	Микробиологични и микологични	Съгласно Наредба № 5 от 2015 г. за МДК замърсители.

6. ОПИСАНИЕ НА ТЕХНОЛОГИЧЕН ПРОЦЕС

6.1.	Машини и съоръжения:	
6.1.1	При производство на Ръжен хляб се използват машини, съоръжения и технологично оборудване, отговарящи на изискванията на Регламент (ЕО) № 852/2004 г. относно хигиената на храните.	
6.2.	Технология на производство:	
6.2.1.	Приемане, окачествяване и съхранение на суровините - входящият контрол на суровини и материали се осъществява по показателите съгласно процедура "Входящ контрол" на суровините.	
6.2.2	Подготовка на суровините.	
6.2.3.	Пресяване и магнитно сепариране на брашното.	
6.2.4	Темпериране на маята и водата за замесване на брашното.	
6.2.5.	Дозирание на необходимите количества суровини и при необходимост технологични добавки съгласно рецептура (Приложение1).	
6.3.	Технологичен процес:	
6.3.1.	Към брашното се добавят последователно необходимите количества вода с подходяща температура, дрожди хлебопекарни (мая за хляб), закваска, сол за хранително-вкусовата промишленост, при необходимост ензими и посочените технологични добавки.	
6.3.2.	Тестото се приготвя по еднофазен метод. Замесва се за 6-8 min. на бавни обороти и 3-4 min. на бързи обороти до получаване на хомогенна еластична маса, без наличие на бучки от неизмесени части от	

	брашно, сол и мая. Отлежаване на тестото при оптимална температура 26 - 28°C, до 30 min.
6.3.3.	Формоване на тестото, което включва делене, окръгляване, почивка и оформяне на тестените късове.
ЗАБЕЛЕЖКА: Процесите на делене, окръгляне и оформяне на тестените късове могат да бъдат изпълнени машинно и/или ръчно, като крайният продукт трябва да отговаря на по-горе посочените технологични изисквания.	
6.3.4.	Ферментация, втасване на тестото в климатични съоръжения при температура 30 – 39°C и влажност 65 - 85 % за време 50- 90 min. След завършване на ферментацията горната повърхност на тестото може да се маркира с нарез или по друг подходящ начин.
6.3.5.	Изпичането на хляб се извършва в пещи, в които първоначално се подава пара (или се оросява). Параметрите на термичния процес са в зависимост от техническата спецификация на съоръжението и определените параметри (температура и време) в разработената и въведена СУБХ и процедури по НАССР система в производствения обект. В края на термичния процес температурата в средината на изпечения хляб трябва да е не по-ниска от 94°C.
6.3.6.	Охлаждане на изпечения хляб. Извършва се за време и условия, при спазване на добри хигиенни и производствени практики, до температура в средината не по-висока от 30°C.
6.3.7.	Нарязване, пакетиране, етикетиране и експедиция на готовия ръжен хляб.
7. ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ	
7.1.	Ръжен хляб се предлага опакован и неопакван:
7.1.1.	Неопакваният хляб се предлага цял и с етикет. В случаите, когато продажбата на неопакван хляб по Утвърдения стандарт се извършва на мястото на производство, същият може да е без етикет. При търговия на дребно продажбата се извършва на обособено за целта място, като се поставя общ етикет, съдържащ и отличителния знак (лого) на Утвърдения стандарт.
7.1.2.	Опакваният хляб (цял или нарязан) се реализира на пазара етикетиран съгласно законодателството –

	Регламент 1169/2011 и Наредба за изискванията за етикетирането и представянето на храните.
7.2.	Изисквания към опаковъчните материали:
7.2.1.	Полипропиленови пликосе СРР - съответващи на изискванията на Регламент (ЕО) № 1935/2004 г. относно материалите и предметите предназначени за контакт с храни, придружени от декларации за съответствие.
7.2.2.	Каси пластмасови - съгласно "Наредба № 2 от 23 януари 2008 г. за материалите и предметите от пластмаса, предназначени за контакт с храни, Регламент (ЕО) №10/2011, Регламент (ЕО) № 1935/2004, придружени от декларации за съответствие.
7.2.3.	Метални ролпалетни колички (ролпалети) съгласно Наредба № 3/2009 за специфичните изисквания за материалите и предметите различни от пластмаси предназначени за контакт с храни.
7.3.	Етикетирането на Ръжен хляб е съобразно изискванията на Регламент (ЕС) № 1169/2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, както и с Наредбата за изискванията за етикетиране на храните (обн. ДВ бр. 102 от 2014 г.) В списъка на съставките на етикета се посочва количеството на вложеното ръжено брашно необходимо за производство на 100 г, от крайния продукт. На опаковката на предлагания Ръжен хляб се поставя и емблемата /логото/ на стандарта, с текста - Утвърден стандарт „България“.
8. СЪХРАНЕНИЕ И ТРАНСПОРТ	
8.1.	Ръжен хляб се съхранява в сухи и проветриви помещения, без пряка слънчева светлина.
8.2	Срок на годност – 72 часа от датата на производството на хляба. Посочва се на етикета с израза „Използвай преди“: дата, месец и година.
8.3	Транспортът се извършва с транспортни средства, отговарящи на хигиенните изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 852/2004 г. относно хигиената на храните.

9. КОНТРОЛ НА ПРОИЗВОДСТВОТО	
Контрола на производствения процес се осъществява чрез въведената и прилагана в обекта Система за управление на безопасността на храните, включваща процедури по добрите хигиенни и производствени практики и НАССР, съгласно изискването на чл. 18 от Закона за храните. Този контрол се извършва по време на всеки етап от производството на хляба.	
9.1.	Входящ контрол - на всички постъпващи в производството суровини, спомагателни и опаковъчни материали се провежда в съответствие с хигиенните изисквания и въведената система за самоконтрол в предприятието:
9.1.2.	Регистрират се: дата на получаване, вид, фирма производител, доставчик, количество, партида и срок на трайност или срок на минимална трайност.
9.1.3.	Всяка приета партида се придружава с документ за съответствие и декларации за отсъствие на генетични модификации в суровините, издадени от производителя, вносителя или доставчика.
9.1.4.	Производителят на ензими декларира, че същите отговарят на законодателството.
9.2	Технологичният контрол се осъществява съгласно изискванията на внедрените системи за самоконтрол:
9.2.1.	Контролът на технологичния процес се осъществява системно и ежедневно, съгласно внедрените Добри производствени практики (ДПП), Добри хигиенни практики (ДХП) и Система за управление на безопасността на храните (СУБХ) или система за анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР).
9.2.2.	Контрол на основните етапи на процесите и съответните технологични параметри. Същите се документират в следните технологични документи:
9.2.2.1.	Замесване и отлежаване на тестото - Производствен лист;
9.2.2.2.	Температура и влажност при окончателна ферментация - Контролна карта;
9.2.2.3.	Температура на печта и време на изпичане- Контролна карта;
9.2.2.4.	Температура на средината след изпичане - Контролна карта;
9.2.2.5	Температура на средината на охладения хляб - Контролна карта;
9.2.2.6.	Цялост на опаковката, проверка на етикета - Контролна карта;
9.3.	Изходящ контрол се осъществява въз основа на органолептични, физикохимични и микробиологични

показатели. Контролът на готовия продукт се извършва съгласно Вътрешна мониторингова програма на производителя. Води се дневник за изходящ контрол, който включва: дата, отговорник за експедицията на готовия продукт; вид на хляба; маса; състояние на опаковката, етикет; количество/бр.; партиден номер; срок на трайност. Контролират се: външен вид, проверка на етикета и опаковката.

10. ДОКУМЕНТАЦИЯ

Всяка партида от готовата продукция се придружава от декларация за съответствие по образец (Приложение 3), експедиционен документ или търговски документ, издадени от фирмата производител.

Приложение 1

На 100,0 кг брашно се влагат следните суровини:		
№	Вид на суровините и материалите	Количество (kg) в 100 kg
1.	Ръжено брашно по УС "България", kg	100,0
2.	Вода питейна, I, от-до:	52,0 – 63,0
3.	Течна ръжена закваска, %, до:	10,0
4.	Дрожди хлебопекарни, мая за хляб, kg - пресована - витално суха	1,00 – 2,00 0,330 – 0,670
5.	Сол, не повече от:	1,0
6.	Добив за отчитане kg, не повече от:	138,0

При технологична необходимост се допуска влагането на:

1	Аскорбинова киселина E 300, не повече от:	0,010
2	Оцетна киселина E 260, не повече от:	0,060
3	Моно- и диглицериди на мастни киселини E 471, или техните естери, E 472, не повече от:	0,180

ХРАНИТЕЛНА СТОЙНОСТ ЗА 100 g РЪЖЕН ХЛЯБ

енергийна стойност	1156 kJ/ 275kcal
Мазнини	1,3 g
от които: наситени мастни киселини	0,2 g
Въглехидрати	59, g0
от които: захари	1,2 g
Белтъци	6,9 g
Сол	1,2 g

Образец „Декларация за съответствие към УС „България“ № 08/2019”

	УТВЪРДЕН СТАНДАРТ „БЪЛГАРИЯ“	УС „България“ № 08/2019
	Ръжен хляб	

Фирма производител: адрес, тел:.....

Производствена база: адрес

Декларация за съответствие №...../.....год

Наименование на продукта, нетна маса	Партида L, произведена на дата.	Количество/ бр. на доставения хляб	Съответства на
			УС
			УС

Експедиционен или търговски документ №

Транспортно средство №.....

Продуктите са годни за консумация до срока, указан на етикета/опаковката.

Дата г.

Отговорник
 (подпис и фамилия)

БИБЛИОГРАФИЯ

- 1.Закон за храните (Обн. ДВ, бр. 90 от 15 октомври 1999 год.);**
- 2.Наредба № 9/2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели на Министерство на здравеопазването, Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на околната среда и водите, (обн, ДВ, бр. 30, 2001 г).**
- 3.Наредба за изискванията за етикетирането и представянето на храните (В сила от 13.12.2014 г., Приета с ПМС № 383 от 04.12.2014 г.);**
- 4.Наредба № 2 от 23.01.2008 г. за материалите и предметите от пластмаси, предназначени за контакт с храни (Обн. ДВ, бр. 13 от 08.02.2008 г.);**
- 5.Наредба № 3 от 4 юни 2007 г. за специфичните изисквания към материалите и предметите, различни от пластмаси, предназначени за контакт с храни (Обн. ДВ. бр.51 от 26 Юни 2007 г.);**
- 6.Регламент (ЕО) № 1881/2006 за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните;**
- 7.Регламент (ЕО) № 333/2007 за определяне на методите за вземане на проби и анализ за официалния контрол върху съдържанието на олово, кадмий, живак, неорганичен калай, 3-тсрд и бензо[а]пирен в храни;**
- 8.Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните;**
- 9.Регламент (ЕО) № 1332/2008 относно ензимите в храните и за изменение на: Директива 83/417/ЕИО на съвета, Регламент (ЕО) № 1493/1999 на съвета, Директива 2000/13/ЕО, Директива 2001/112/ЕО на съвета и Регламент (ЕО) № 258/97;**
- 10.Регламент (ЕО) № 401/2006 относно установяване на методи за вземане на проби и за анализ за целите на официалния контрол на нивата на микотоксини в храни;**

11. Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския Парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията;

12. Наредба № 4 от 3 февруари 2015 г. за изискванията към използване на добавки в храните (Обн. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2015г) и Регламент(ЕО) № 1333/2008;

13. Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 година относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО;

14. НАРЕДБА No 1 ОТ 26 януари 2016 г. за хигиената на храните (В сила от 05.02.2016г. Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните);

15. НАРЕДБА 5 от 9.02.2015 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г., в сила от 20.02.2015 г.);

16. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2158 НА КОМИСИЯТА от 20 ноември 2017 година за установяване на мерки за смекчаване на последиците и референтни нива за намаляване на наличието на акриламид в хранителните продукти.